

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

I 1981 blev gennemført skattefrihed for mindretsaktionærers aktiefortjenester efter tre års besiddelsestid. Det var resultatet af et forlig fra 1980 mellem S, RV, CD og KrF med det formål at stimulere flere til risikovillig erhvervsinvestering.

I 1983 blev hovedaktionærbeskatningen på den borgerlige regerings foranledning lempet kraftigt dels via aftrapning af beskatningsgrundlaget mellem 4. og 8. besiddelsesår ned til halvdelen af den opgjorte fortjeneste, dels ved meget store skattefri bundbeløb pr. år også for hovedaktionærer, der sælger delbeholdninger, og dels ved en total afskaffelse af aktieavancebeskatningen for selskaber. Socialdemokratiet gik imod disse lempelser.

Med den voldsomme kursstigning på aktier siden 1982 har disse regler givet anledning til uacceptabelt store skattefri eller lavtbeskattede gevinster – og mange spekulationsprægede transaktioner. Formuefordelingen er blevet skævere, og der er skabt basis for et overforbrug hos små grupper af store aktiebesiddere.

Det er desuden demonstreret, at sondringen mellem hovedaktionærer og andre er urimeligt nem at omgå, således at den påtænkte, lempelige hovedaktionærbeskatning ofte bliver helt illusorisk. Derfor foreslås nedenstående væsentlige stramminger i beskatningen af aktiefortjenester.

1. Treårsreglen bevares med den konsekvens, at al fortjeneste inden for de tre første års besiddelsestid er fuldt skattepligtig, men den såkaldte aktie-for-aktiemetode afskaffes som grundlag for opgørelse af fortjenesten, idet denne metode anvendes til skattespekulation i forbindelse med udstedelse af fondsaktier.
2. Da aktiefortjenester efter skattereformen er kapitalindkomst, fastholdes skattepligtige fortjenester også efter 3 år som almindelige skattepligtige indkomster. Derved påvirkes også socialindkomsten, hvilket ikke er tilfældet, hvis fortjenesten var særlig indkomst.
3. Ud over 3-årsperioden genindføres principielt en beskatning af fortjenester hos alle slags akti-

onærer – men efter retningslinjer, der i nogen grad ligner den nuværende hovedaktionærbeskatning:

For det første aftrappes beskatningsgrundlaget fortsat fra 100 til 50 pct. mellem 4. og 8. besiddelsesår.

For det andet ses bort fra aktiesalg på et vist beløb.

Hidtil har det været 65.000 kr. pr. år pr. person/ægtepar.

Fremover bliver det 20.000 kr. pr. år pr. person.

Ved at se bort fra et vist beløb i aktiesalgssum undgås, at den tilsigtede stramning over for de store fortjenester fører til, at et meget stort antal småsalg af aktieposter inddrages under beskatning. Dermed fastholdes også uanset stramningen en betydelig grad af administrativ forenkling af aktiebeskatningsreglerne. For at fjerne spekulationsmuligheder afskaffes den for hovedaktionærer hidtil gældende ret til at fradrage aktietab i andre indtægtskilder end aktieavancer.

Lovforslagets regler betyder ved salg af aktier efter 8 år en effektiv beskatning af fortjenesten ud over bundfradraget på typisk 25–28 pct.

Hvis fortjenesten fuldt ud er optjent ud af selskabsindkomst *efter* en 50 pct.s beskatning (svarende til en samtidighedsbeskatning på 47 pct.), vil den sammenlagte selskabs- og avancebeskatning reelt blive 60–62 pct. Men ved sammenligning med en løbende beskatning af personligt kapitalafkast på 50–56 pct. efter skattereformens gennemførelse skal tages i betragtning, at opsamlingen af indkomst i selskabet (efter en reelt kun 47 pct.s løbende selskabsskat) over længere perioder giver en rentes rente fordel. Derfor *kan* den reelle byrde af A/S-skat og den foreslåede avancebeskatning til sammen være lavere end byrden ved en løbende kapitalafkastbeskatning på 50–56 pct. Dette billede forstærkes, hvis en betydelig del af aktieavancerne er optjent under en selskabsskatteprocent på 40 og en effektiv selskabsbeskatning, der som følge af henlæggelses-, nedskrivnings- og afskrivningsfordelene og skattefri formuegevinster i realiteten er